

48 הגמרא דוחה שאין זו אותה מחלוקת ממש: **וְרַב נְהִמָּן וְרַב עֲמֵרָם**
49 **וְרַב יִצְחָק אֲמָרִי**, שאין דבריהם רק כשיטת רבי יהודה בן בתירה ורבי
50 יהודה בן בבא, אלא **אִפִּילוּ לְמֵאן דְאָמַר** - לתנא קמא שסובר **אָדָם**
51 **אוֹסֵר דְבַר שְׂאִינוּ שְׁלוֹ, הִנֵּי מִיְלֵי בּוֹרֵי** - דברים אלו אינם אלא אם
52 עובד כוכבים אסרם, שאוסר דבר שאינו שלו, **אֲכָל** אם **יִשְׂרָאֵל** ניסך
53 יין של ישראל חבירו, גם תנא קמא מודה שאין היין נאסר, משום
54 **שְׁלֻצְעוּרִיהָ קָא מִיְבִינֵן** - הוא מתכוין רק לצערו ואין דעתו לעבודה
55 זרה, ולכן לא נאסר.
56 הגמרא מקשה ממשנתנינו על התירוץ שישראל מתכוין לצערו ולא
57 אוסר דבר שאינו שלו: **תָּא שְׁמַע, שְׁנַיִם אוֹחֲזִין בְּכַסְפֵּי וְשׁוֹחֲטִין, אֶחָד**
58 **לְשׁוֹם אֶחָד מִכָּל אֱלוֹ וְאֶחָד לְשׁוֹם דְבַר בְּשָׂר, שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה,**
59 ומוכח שאף בישראל אין אומרים שמתכוין לצערו אלא אדם אוסר
60 דבר שאינו שלו. מתרצת הגמרא: **הֵבֵא בְּמַאי עֲסָקִינָן, בְּיִשְׂרָאֵל**
61 **מוֹמְר, שמתכוין לעבודה זרה ולא כדי לצערו, ולכן שחיטתו פסולה.**
62 הגמרא מקשה עוד קושיא על הסברא שישראל אינו מכוין לעבודה
63 זרה אלא לצערה: **תָּא שְׁמַע, הַמְטַמֵּא וְהַמְדַמֵּעַ וְהַמְנַפֵּךְ, בְּשׁוֹנֵג**
64 **פְּטוּר, בְּמִיד תֵּיב.** ומוכח שאף בישראל אדם אוסר דבר שאינו שלו
65 ועל כן חייב לשלם לו, ולא אומרים שמתכוין לצערו. מתרצת
66 הגמרא: **הֵבֵא נְמִי, בְּיִשְׂרָאֵל מוֹמְר, שמתכוין לעבודה זרה ולא**
67 **לצער את חבירו, ולכן אוסר אף שאינו שלו.**
68 הגמרא מבררת אם ישראל שחט לעבודה זרה והתירו בו, האם נאסר
69 או לא: **אָמַר לִיה רַב אֶהָא בְּרִיה דְרַבָּא לְרַב אִשִּׁי, הִתְרוּ בּוּ בישראל**
70 **שלא יחטט לעבודה זרה, ואמרו לו תדע שאתה מוזהר על כך**
71 **והתורה אמרה שאתה חייב על זה מיתה, וְקָבַל עֲלֵינוּ הִתְרָאָה, שאמר**
72 **יודע אני ועל מנת כן אני עושה שאמות, ושחט לעבודה זרה לאחר**
73 **שקיבל ההתראה, מְאִי -** מה הדין, האם בשחיטה זו הוא כישראל
74 מומר שדעתו לעבודה זרה ואוסר אף על פי שקודם לכן לא היה
75 מוחזק לנו כמומר, או שכוונתו לצערו ולא אוסר, **אָמַר לִיה, הִתִּיר**
76 **עֲצָמוֹ לְמִיתָה קְאָמַרְתָּ -** אתה שואל על מי שהתיר עצמו למיתה,
77 **אִין לָךְ מוֹמְר דְדוּל מְזָה -** ודאי שדינו כישראל מומר ונתכוין לעבודה
78 זרה ואסור.

משנה

79 המשנה מביאה אופנים שאסור לשחוט משום מראית עין, שנראה
80 כשוחט לעבודה זרה: **אִין שׁוֹחֲטִין לֹא לְתוֹךְ יָמִים, באופן שישפך**
81 **הדם לתוך הים, וְלֹא לְתוֹךְ נְהָרוֹת, כדי שלא יאמרו ששוחט לשרו**
82 **של ים או הנהר, וְלֹא לְתוֹךְ בְּלִיַם, שלא יאמרו שהוא מקבל את הדם**
83 **בכלי לעבודה זרה, אֲכָל שׁוֹחֲט הוּא לְתוֹךְ עוֹנָה שֶׁל מַיִם -** חפירה
84 **עם מים, משום שאין הוא נראה כשוחט לשרו של ים, וכשהוא**
85 **בְּסַפִּינָה יכול לשחוט על גבי בליים, דהיינו על גבי כלי ארוך שמונח**
86 **מקצתו בספינה ומקצתו מחוץ לספינה דרך מדרון לצד חוץ על אף**
87 **שהדם יורד לתוך הים, כיון שעושה כן כדי שלא תתלכלך הספינה,**
88 **ואין הוא נראה כשוחט לתוך ימים.**
89 **אִין שׁוֹחֲטִין לְתוֹךְ גּוֹמָא** - חפירה בקרקע] **כֵּל עֵינָךְ, משום שכך היו**
90 **עושים לעבודה זרה, אֲכָל עוֹשֶׂה בְּקֶמַע כשהוא שוחט בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ**
91 **בְּשִׁבְלֵי שִׁבְנֵים הָדָם לְתוֹכָהּ, וכשישק לא יעשה בו, שְׁלֹא**
92

1 **אֲכָל יָבֵחַ -** אם היה שוחט בהמה, **לֹא** היה חייב חטאת על קדשים
2 בחוץ, משום שכבר כששחט קצת בהמה אסרה לעבודה זרה, **וְאִי -**
3 **ואם אין אדם אוסר דבר שאינו שלו, מְאִי אֲרִיא -** מדוע נקט התנא
4 דווקא בְּחַטָּאת הַעֹזָה, **אִפִּילוּ חַטָּאת בְּהֵמָה נְמִי, -** גם יזייה הדין
5 כך, כיון שאין הוא אוסר אותה כששוחטה לעבודה זרה, כי אין אדם
6 אוסר דבר שאינו שלו, ועדיין יש לזה שם קדשים ומתחייב על ששחט
7 קדשים בחוץ.
8 מתרצת הגמרא: הברייתא לא יכלה לשנות באופן ששחט בהמה, כיון
9 שהקרבות באים לכפרה על בעליהם, **וְכִינֵן דְקִנְיָא לִיה לְכַפְרָה,**
10 **שהעולה מכפרת על עשה, והחטאת והאשם מכפרים על חטאים,**
11 **כְּדִידִיהָ דְמָא -** נחשבים כשלו, ואדם אוסר דבר שלו, ואם כן הוא
12 לא מתחייב בהם משום שחיטת קדשים בחוץ, כיון שנאסר מיד
13 בתחילת השחיטה, ורק בחטאת העוף ובחצי קנה פגום שכל החיובים
14 באים ביחד בסוף הסימן הראשון, חייב שלש חטאות.
15 הגמרא מקשה ממשנתנינו (לעיל ג) על האמוראים הסוברים אין אדם
16 אוסר דבר שאינו שלו: **תָּא שְׁמַע, שְׁנַיִם אוֹחֲזִין בְּכַסְפֵּי וְשׁוֹחֲטִין יחד,**
17 **אֶחָד מהם שוחט לְשׁוֹם אֶחָד מִכָּל אֱלוֹ הדברים הפוסלים שנשנו**
18 **במשנה כגון ששוחט לשם ההיזם או גבעות, וְאֶחָד מהם שוחט לְשׁוֹם**
19 **דְבַר בְּשָׂר, דהיינו שחיטה סתם, שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה, מחמת שחיטתו**
20 **של ההוא השוחט לשם דבר הפוסל, ומשמע שמדובר אף כשהבהמה**
21 **היא אינה של זה ששוחט לשם דבר הפוסל, ומוכח שאדם אוסר דבר**
22 **שאינו שלו. מתרצת הגמרא: אין להוכיח מהמשנה, כיון שְׁהָבָא**
23 **בְּמַאי עֲסָקִינָן, דְאִית לִיה שׁוֹתְפוֹת בְּגוּה -** שיש לשוחט לשם דבר
24 **פסול שותפות בהמה, והיא גם שלו, לכן יכול לאוסרה, אבל אין**
25 **להוכיח מכאן שאף באופן שאין לו חלק בה יכול לאוסרה.**
26 הגמרא מקשה עליהם עוד קושיא ממשנה: **תָּא שְׁמַע ממה ששנינו**
27 **במשנה (גיטין נב), הַמְטַמֵּא טהרות של חבירו, וְהַמְדַמֵּעַ -** מערב
28 תרומה בחולין של חבירו שעכשיו אין החולין ראוי אלא לכהנים
29 מחמת התרומה המעורבת בו, וצריך למוכרו יותר בזול לכהנים,
30 **וְהַמְנַפֵּךְ יִין של חבירו לעבודה זרה, בְּשׁוֹנֵג פְּטוּר -** משום שאין ניכר
31 **בדברים אלו מה ששחט בהם, והדיק שאינו ניכר אין שמו הדיק, אבל**
32 **אם עשה בְּמִיד חֵיב, משום שקנסו אותו וחייהו אף על הדיק**
33 **שאינו ניכר ומוכח שאדם אוסר דבר שאינו שלו, כי הרי ניסך יין של**
34 **חבירו לעבודה זרה ואסרו (שהרי משלם לו על זה). מתרצת הגמרא:**
35 **הֵבֵא נְמִי -** גם כאן מדובר **דְאִית לִיה שׁוֹתְפוֹת בְּגוּה.**
36 הגמרא מבארת שנחלקו תנאים במחלוקת האמוראים אם אדם אוסר
37 דבר שאינו שלו: **בְּתַנְיָא -** המחלוקת אם אדם אוסר דבר שאינו שלו,
38 היא במחלוקת התנאים ששנינו בברייתא, **עוֹבֵד בּוֹכְבִים שְׁנִינְסָךְ וִינוּ**
39 **שֶׁל יִשְׂרָאֵל לעבודה זרה, אפילו שְׁלֹא בְּפִנֵי עֲבוֹדַת בּוֹכְבִים, אֶסְרוּ**
40 **אף בהנאה, כי אדם אוסר דבר שאינו שלו, רַבִּי יְהוּדָה בֵּן בֶּתְרִיא**
41 **וְרַבִּי יְהוּדָה בֵּן כְּבָא מִתִּירִין אוֹתוֹ בהנאה, מְפִנֵי שְׁנֵי דְבָרִים, טעם**
42 **אֶחָד, שְׁאִין העובדי כוכבים מְנַסְכִּין יוֹן אֵלָא בְּפִנֵי עֲבוֹדַת בּוֹכְבִים,**
43 **והוא ניסך שלא בפני עבודת כוכבים, וְעוֹד טעם אֶחָד אפילו אם**
44 **ניסכו בפני עבודת כוכבים מותר, משום שְׁיָכוֹל לזַמַּר לוֹ הישראל**
45 **לעובד כוכבים לֹא כֵּל הִמְנָךְ -** אין זה ביכולתך **שְׁתַּאֲסַר יִינֵי לְאוֹנְסֵי**
46 **-** (בעל כורחו), משום שאין אדם אוסר דבר שאינו שלו. ומבואר
47 שנחלקו במחלוקת האם אדם אוסר דבר שאינו שלו או לא.

המשך ביאור למס' חולין ליום שלישי עמ' א

11 **מְהָבָא יש ללמוד שמסוכנת שלא נחסר מגופה, מותרת, שנאמר לגבי**
12 **איסור חלב (ויקרא יבד), וְחֵלֶב נִבְלָה וְחֵלֶב מְרֻפָּה יַעֲשֶׂה לְכָל מְלֹאכָה**
13 **וְאֲכָל לֹא תֹאכְלוּהוּ, ובפסוק זה נאמר שחלב של נבילה אסור**
14 **באכילה, וְאִמַּר מֶר, לְמַאי חֵלֶב תֹּא -** לאיזו הלכה כתבה התורה את
15 **הציווי וְאֲכָל לֹא תֹאכְלוּהוּ, הרי איסור אכילת חלב כבר נאמר**
16 **בפסוק 'כל חלב וכל דם לא תאכלו' (ויקרא יג ט), אלא אֲמַרְתָּ הַתּוֹרָה,**
17 **כֵּן אִיסוּר נִבְלָה וְיָחִיל עַל אִיסוּר חֵלֶב, וְיָבֵא אִיסוּר מְרֻפָּה וְיָחִיל**
18 **עַל אִיסוּר חֵלֶב, ואין אומרים שמדין אין איסור חל על איסור, לא**
19 **יחול איסור נבילה או טריפה על איסור חלב שכבר חל קודם**
20 **שנתבלה או נטרפה.**

1 שואלת הגמרא: **וְדִלְמָא, הִיִּינוּ נִבְלָה, הִיִּינוּ מְרֻפָּה וְהִיִּינוּ מְסוּבְנָה,**
2 **כלומר שאיסור נבילה נאמר גם בהמה שמתה לאחר שנעשית**
3 **טריפה ונסתכנה, וְכוּונת התורה היא לְעַבֵּד עֲלֵינוּ -** על אכילת
4 **בהמה שמתה לאחר שנעשית טריפה ונסתכנה, בְּשִׁנֵי לְאוֹיֵן וְעֵשָׂה,**
5 **לכן כתבה התורה לאו נבילה, כדי לומר שבהמה שמתה לאחר**
6 **שנעשית טריפה ונסתכנה, מלבד שעובר באכילתה על הלאו של**
7 **טריפה והעשה של מסוכנת, עובר גם על איסור לאו של נבילה, ואם**
8 **כן לא ניתן ללמוד שמסוכנת מותרת ממה שאמרה התורה איסור**
9 **בטריפה.**
10 הגמרא מבארת שהמקור שמסוכנת מותרת הוא מפסוק אחר: **אֵלָא**

57 באכילה, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְכַשֵּׁיר, שלא חושש למראית עין. שְׁנַיִם
 58 אוֹחֲזִין בְּסִפְיָן, וְשׁוֹחֲטִין יחד, אֶחָד שׁוֹחֵט לְשׁוֹם אֶחָד מִכָּל אֱלוֹ
 59 הַשְּׁנַיִם לְעֵיל, דְּהֵיִינוּ עוֹלָה אוֹ שְׁלָמִים וכו', וְאֶחָד שׁוֹחֵט לְשׁוֹם דְּבָר
 60 כְּשֶׁר, שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה, מחמת זה שחטט לשם עולה או שלמים.
 61 אבל הַשׁוֹחֵט חוֹלִין לְשֵׁם הַטָּמֵא, או לְשֵׁם אִשֶׁם וְדָא, או לְשֵׁם
 62 כְּבוֹד, או לְשֵׁם מַעֲשֵׂר בהמה, או לְשֵׁם תְּמוּדָה, שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָה,
 63 שהרואה אותו שוחט לשם דברים אלו, לא יטעה לחשוב שהוא
 64 מקדישם עכשיו ושוחט קדשים בחוץ, כיון שכל דברים אלו אינם
 65 באים בנדר ובנדבה, וממילא ודאי שדבריו שקר הם.
 66 זֶה הַכֶּלֶל, כֹּל דְּבָר שֶׁנִּדְרָה וְנִדְבָה – כל קרבן שבא בנדר או בנדבה,
 67 הַשׁוֹחֵט חוֹלִין לְשֵׁמוֹ, שחיטתו פסולה ואסור לאכול ממנו, שיטעו
 68 לחשוב שעכשיו מקדישו ושוחטו בחוץ ויאמרו שקדשים שנשחטו
 69 בחוץ מותרים באכילה, וְשֵׁאִינוּ נִיָּדָר וְנִדְבָה, הַשׁוֹחֵט לְשֵׁמוֹ כְּשֶׁרָה,
 70 כיון שידעו שדבריו שקר הם היות ואינו יכול להקדישם.

נמרא

72 שנינו במשנה: הַשׁוֹחֵט לְשֵׁם עוֹלָה, לשם זבחים, לשם אשם תלוי,
 73 לשם פסח, לשם תורה, שחיטתו פסולה. הגמרא מקשה על מה
 74 ששנינו במשנתנו שהשוחט לשם אשם תלוי ופסח שחיטתו פסולה:
 75 אִשֶׁם תְּלוּי שְׁבֵא על ספק חיוב כרת, כִּרְ נִדְרָה וְנִדְבָה הוּא, הרי הוא
 76 בא בחובה, ואם כן מדוע השוחט לשם אשם תלוי שחיטתו פסולה.
 77 מתרצת הגמרא: אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, הָא מַנִּי, רַבִּי אֱלֶעָזָר הֵיא, דְּאָמַר
 78 (כירתו הוה) מִתְנַדֵּב אֲדָם אִשֶׁם תְּלוּי כְּכֹל יוֹם, היות ובכל יום הוא
 79 בספק אולי יטא. ולדעתו אם שחט חולין לשם אשם תלוי שחיטתו
 80 פסולה, כיון שהוא בא בנדבה ויאמרו שעכשיו הקדישו ושחט קדשים
 81 בחוץ.

82 הגמרא מקשה עוד: וכי קרבן פֶּסַח כִּרְ נִדְבָה וְנִדְרָה הוּא, והלא זְמַנָּא
 83 קְבִיעָא לִיה – והרי יש זמן קבוע להקרבנות, בערב פסח. ולא יטעו
 84 לחשוב שמקדישו כעת, ואם כן מדוע השוחט חולין לשם פסח
 85 שחיטתו פסולה. מתרצת הגמרא: אָמַר רַבִּי אוֹשְׁעִינָא, שֵׁאִינוּ – שונח
 86 קרבן פֶּסַח, הוּאִיל וְהַפְּרָשָׁתוֹ כֹּל הַשָּׁנָה כּוּלָה – אפשר להפרישו
 87 בכל יום ולהשאירו עד ערב פסח, ואם כן יאמרו שעכשיו הפרישו
 88 לקרבן פסח ושוחטו, והשוחט פסח בשאר ימות השנה הוא שלמים,
 89 ויאמרו ששחט קדשים בחוץ ואכלו, לכן שחיטתו פסולה.
 90 הגמרא מביאה מחלוקת תוהו גם כששוחט בעלי מומין לשם קרבן
 91 שחיטתו פסולה: אָמַר רַבִּי יֵנְאִי, לֹא שְׁנֹו – לא נשנה במשנה
 92 שהשוחט לשם קרבן הנדר ונידב שחיטתו פסולה, אֲלֵא כששוחט
 93 תְּמִימִים, כי אז יאמרו שעכשיו מקדישו ושוחטו, אֲכַל אם שוחט
 94 בְּעֵלֵי מוּמִין שחיטתו כשירה, משום שְׁמִידָה יִדַע – ברור וידוע
 95 לכולם שמשקר ולא הקדישו לשם קרבן. וְרַבִּי יוֹחָנָן אָמַר, אֲפִילוּ
 96 בְּעֵלֵי מוּמִין נְמוּ, גם כן שחיטתו פסולה משום שוֹמְרֵינֵן דְּרַמִּי לִיה
 97 מִיָּדֵי אֲמוּנָא וְלֹא יִדַע – לפעמים מכוסה המום בצמר או בטיט ולא
 98 יראו את המום ויחשבו שהוא תם ויאמרו שהקדישו עכשיו.

99 שנינו במשנה: הַשׁוֹחֵט לְשֵׁם הַטָּמֵא, שחיטתו כשירה. אָמַר רַבִּי
 100 יוֹחָנָן, לֹא שְׁנֹו – לא נשנה דין זה במשנה ששחיטתו כשירה, אֲלֵא
 101 באופן שְׁהַשׁוֹחֵט אֵינוֹ מְחֻיָּב הַטָּמֵא, שאז לא יטעו לחשוב שעכשיו
 102 הוא מקדישו לחטאת, כי אם אינו חייב חטאת אינו יכול להביא
 103 חטאת בנדבה, אֲכַל אם הוא מְחֻיָּב הַטָּמֵא, אִימָא – יאמרו הרואים
 104 אותו שוחט, שְׁלִשׁוֹם הַטָּמֵא הוּא עוֹשֶׂה, ועכשיו הוא מקדישה
 105 ושוחטה לשם חטאת, ולכן שחיטתו פסולה. שואלת הגמרא: וְהָא
 106 לֹא קָאָמַר – והרי הוא לא אמר 'לְשֵׁם הַטָּמֵא', שמשמע לאותה
 107 שאני מחויב, אלא אמר 'לשם חטאת' שמשמע לשון נדר, וידעו
 108 הרואים שאין ממש בדבריו משום שחטאת אינה באה בנדר ובנדבה.
 109 מתרצת הגמרא: אָמַר רַבִּי אֶבְהוּ, רַבִּי יוֹחָנָן סָבַר שבמשנה מדובר
 110 בְּאִמּוּר לְשֵׁם הַטָּמֵא, שזה משמע לחטאת שאני מחויב בה, ולכן
 111 אם חייב חטאת שחיטתו פסולה, כי יאמרו שעכשיו מקדישה ושוחטה
 112 לשם חטאת.
 113 שנינו במשנה: לְשֵׁם תְּמוּדָה שחיטתו כשירה. אָמַר רַבִּי אֱלֶעָזָר, לֹא

1 יְחַקֵּה אֶת הַצְּדוּקִים – כדי שלא יחזק ידיהם של המינים על ידי
 2 שנוהג בחוקותיהם.

נמרא

4 שנינו במשנה, אֵין שׁוֹחֲטִין לֹא לְתוּדָה וכו' ימים ולא לתוך נהרות
 5 ולא לתוך כלים אבל שוחט הוא לתוך עוגה של מים. הגמרא מקשה
 6 על דברי המשנה שמתירה לשחוט לתוך עוגה של מים: מֵאֵי שְׁנַיָּא
 7 לְתוּדָה יָמִים דְּלֵא – מה הטעם שאסור לשחוט לתוך ימים, דְּאָמְרֵי
 8 לְשֵׁרָא דִּימָא קָא שְׁחִיט – כיון שיאמרו ששוחט לשרו של ים, אם כן
 9 כששוחט לְתוּדָה עוֹנָה שֶׁל מַיִם נְמוּ אֲמְרֵי לְכַבּוּאָה קָא שְׁחִיט – גם
 10 יאמרו ששוחט לפרצופו המשתקף במים. מתרצת הגמרא: אָמַר
 11 רַבָּא, מַה שֶׁהַתִּירָה הַמִּשְׁנָה לְשׁוֹחֵט לְתוּךְ עוּגָה שֶׁל מַיִם, בְּצַבּוּרִים
 12 שְׁנֹו – מדובר במים עכורים שאז אין פרצופו משתקף ולכן מותר, אבל
 13 כשפרצופו משתקף במים, גם לתוך עוגה של מים אסור לשחוט.

14 שנינו במשנה, אֵין שׁוֹחֲטִין לְגוּמָא וכו' כל עיקר, אבל עושה גומא
 15 בתוך ביתו בשביל שיכנס הדם לתוכה, ובשוק לא יעשה כן. הגמרא
 16 מקשה שיש סתירה בדברי המשנה: הֵיאךְ שנינו בסוף דברי המשנה
 17 שמוותר לעשות גומא בתוך ביתו שהדם יכנס לתוכה, וְהָא אֲמַרְתָּ –
 18 והרי אמר התנא בתחילת דבריו, שֵׁאִין שׁוֹחֲטִין לְגוּמָא כְּלָל, ומשמע
 19 שאף בתוך ביתו אסור. מתרץ אביי: אָמַר אַבְיִי, רִישָׁא – תחילת
 20 המשנה שכתוב אין שוחטין לגומא כל עיקר, מדובר בְּגוּמָא
 21 שְׁנַמְנָמָה בְּשׁוּק, ואז אסור, אבל בהמשך המשנה שכתוב 'אבל
 22 עושה גומא בתוך ביתו', מדובר בגומא שנמצאת בבית שמוותר
 23 לשחוט לתוכה היות והרואים יאמרו שעושה כן בשביל שביתו יהיה
 24 נקי.

25 רבא מקשה על אביי: אָמַר לִיה רַבָּא, וְהָא מְדַקְתָּנִי סִיפָא, יִכְבְּשׁוּךְ
 26 לֹא יַעֲשֶׂה בֵּן, מִכְּלָל – מוכח, דְּרִישָׁא לֹאֵי בְּשׁוּק עֲסָקִין – שברישא
 27 שכתוב 'אין שוחטין לגומא כל עיקר', אין מדובר כששוחט לתוך
 28 גומא בשוק דווקא, ואף על פי כן כתוב שאסור לשחוט לתוך הגומא.
 29 לכן מתרץ באופן אחר: אֲלֵא אָמַר רַבָּא, הֵבֵי קָאָמַר, אֵין שׁוֹחֲטִין
 30 לְגוּמָא כְּלָל עֵיקַר, ואפילו בבית, כיון שנראה שנוהג במנהג הצדוקים,
 31 וְהַרְוֵצָה לְנֶפֶס – לנקות את הַרְוֵצָה, כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה כִּי שֵׁלָא
 32 תתלכלך מהדם, עוֹשֶׂה מְקוּם דְּהֵיִינוּ חַרִּיץ קַטַּן בַּקַּרְעָה חוּץ לְגוּמָא,
 33 וְשׁוֹחֵט שֶׁם, וְדָם שׁוֹתֵת וְיוֹרֵד לְגוּמָא דרך החרץ שעשה, וזה מותר,
 34 משום שיודעים שעושה כן בשביל שחצירו תהיה נקייה, וְכִשְׁוֹק לֹא
 35 יַעֲשֶׂה בֵּן, שֵׁלָא יְחַקֵּה אֶת הַצְּדוּקִים, שהרי לא יאמרו שעושה כן
 36 משום נקיין, משום שאדם אינו חושש לנקיין השוק.

37 הגמרא מביאה ראייה לרבא: תִּנְיָא בְּוֹתִיָּה – כמותו] דְּרַבָּא, הֵוָה
 38 מְחַלְף בְּסִפְיָתָה, וְאֵין לוֹ מְקוּם בְּסִפְיָתָה לְשׁוֹט בּוֹ מִבְּלִי שֶׁתִּתְלַכֵּךְ
 39 הספינה, מוֹצִיא יָדוֹ חוּץ לְסִפְיָתָה וְשׁוֹחֵט, וְדָם שׁוֹתֵת וְיוֹרֵד עַל
 40 דוֹפְנֵי הַסִּפְיָתָה, ומדופני הספינה למים, ואין זה כשוחט לתוך ימים,
 41 משום שעושה כן שלא תתלכלך ספינתו. הברייתא מביאה דין נוסף,
 42 וְאֵין שׁוֹחֵט לְגוּמָא כְּלָל עֵיקַר, וְהַרְוֵצָה לְנֶפֶס חֲצֵרוֹ כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה,
 43 עוֹשֶׂה מְקוּם חוּץ לְגוּמָא וְשׁוֹחֵט שֶׁם, וְדָם שׁוֹתֵת וְיוֹרֵד לְגוּמָא,
 44 וְכִשְׁוֹק לֹא יַעֲשֶׂה בֵּן, מִשׁוּם שְׁנַמְנָמָה (ויקרא יח א) וְיִבְחַקְתִּיהֶם לֹא
 45 תִּלְכֹּב, שאסור לעשות כחוקות הגוים, וְאֵם עֲשֶׂה בֵּן, ושחט לתוך
 46 הגומא צְרִיף פְּרִיקָה אֲחֵרִי, שמוא מין הוא שעובד עבודה זרה,
 47 ואסור לאכול מפיתו ומיינו. ומוכח כדעת רבא שאפילו בבית אסור
 48 לשחוט לגומא, ורק יכול לעשות חריץ חוץ לגומא ולשחוט שם.

משנה

49 המשנה מבארת דין השוחט חולין לשם קרבן, שמשום מראית עין
 50 פסלו את שחיטתו במקום שיש לחשוש שילמדו ממנו להתיר קדשים
 51 שנשחטו מחוץ לעזרה: הַשׁוֹחֵט חוֹלִין מִחוּץ לְעוֹרָה לְשֵׁם עוֹלָה, או
 52 לְשֵׁם זְבָחִים – שלמים, או לְשֵׁם אִשֶׁם תְּלוּי, או לְשֵׁם פֶּסַח, או לְשֵׁם
 53 תְּוֹדָה, שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה, משום שקרבנות אלו באים בנדר או בנדבה,
 54 והרואה אותו שוחט לשם אלו, סובר שעכשיו הוא מקדיש ושוחט
 55 לעולה או לשלמים, ויאמר שקדשים שנשחטו בחוץ מותרים

המשך ביאור למס' חולין ליום שבת קודש עמ' ב

23 כשירה, לכן כתבה המשנה 'זה הכלל' לרבות השוחט לשם עולת נזיר
 24 ששחיתו פסולה, משום ד'אימר נדר בצניעא' - כי יאמרו שמא נדר
 25 נזירות בצניעא לפני שלושים יום, ובזמן קצר כזה לא היה ניכר
 26 לאנשים שהוא נזיר, ויטעו לחשוב שעכשיו הוא מקדיש עולה
 27 לנזירותו ושוחטה בחוץ, ויטעו לחשוב שקדשים בחוץ מותרים.
 28 וכן בסיפא שכללה המשנה כל דבר ש'אינו נידר ונידב, השוחט
 29 לשמו כשר, ל'אתווי' - באה לרבות אם אמר ששוחט לשם עולת
 30 יולדת, ששחיתו כשירה. 'אימר רבי אלעזר, לא שנו, שהשוחט לשם
 31 עולת יולדת שחיתו כשירה, אלא באופן שאין לו אשה, שאז ודאי
 32 אינו יכול לנדור עולת יולדת, אבל יש לו אשה, שחיתו פסולה
 33 'אימר לשמה הוא עושה' - כי יאמרו שבשביל אשתו שילדה הוא
 34 מביא עולת יולדת. מקשה הגמרא: 'והא לא קאמר לשם עולת
 35 אשתו, ואם כן לא יטעו לומר שמקדיש עכשיו לעולת יולדת, ומדוע
 36 שחיתו פסולה. מתרצת הגמרא: 'אימר רבי אבהו, רבי אלעזר סבר
 37 שמדובר במשנה 'כאומר לשם עולת אשתו, ולכן שחיתו פסולה כי
 38 יאמרו שעכשיו מקדישה ושוחטה לשם עולת אשתו.
 39 הגמרא מקשה מה חידש רבי אלעזר: 'פשיטא - הלא פשוט הוא דין
 40 זה שאם יש לו אשה ששחיתו פסולה, כיון שמחויב בעולה, כשם
 41 שאמר רבי אלעזר לעיל שהאומר 'לשם תמורת זבחי' אם יש לו קרבן
 42 בביתו שחיתו פסולה, ומדוע הוצרך רבי אלעזר להשמיענו גם כאן
 43 דבר זה.

1 שנו, אלא באופן שאין לו זבח ו-קרבן בתוך ביתו, שאז לא יאמרו
 2 שעכשיו הוא עושה תמורה כיון שאין לו קרבן להמיר, אבל אם יש
 3 לו זבח בתוך ביתו שחיתו פסולה, אימא - כיון שיאמרו, שאומר
 4 'אימר ביה' - עכשיו הוא ממיר את הקרבן שיש לו בתוך ביתו בבהמה
 5 זו, וכששוחטה הרי שוחט קדשים בחוץ. שואלת הגמרא: 'והא לא
 6 קאמר לשם תמורת זבחי, שיהיה משמע שממיר בו את הקרבן,
 7 אלא אמר לשם תמורה שמשמע שרוצה לנדור תמורה וידעו הרואים
 8 שאין ממש בדבריו משום שתמורה אינה באה בנדר או בנדבה אלא
 9 רק כשממירו בקרבן אחר. מתרצת הגמרא: 'אימר רבי אבהו, רבי
 10 אלעזר סבר שבמשנה מדובר 'כאומר לשם תמורת זבחי, שמשמע
 11 שממיר בו קרבן, ולכן אם יש לו קרבן בביתו שחיתו פסולה, כי
 12 יאמרו שעכשיו ממירו ושוחטו לשם קרבן.
 13 שנינו במשנה: 'זה הכלל, כל דבר שנידר ונידב, השוחט לשמו אסור.
 14 שואלת הגמרא: ל'אתווי מאי' - מה באה המשנה לרבות כשנתה
 15 שוב 'זה הכלל, הרי כל דיני כלל זה כבר כתובים קודם לכן במשנה.
 16 מתרצת הגמרא: המשנה באה ל'אתווי' - לרבות אם אמר ששוחט
 17 לשם עולת נזיר שבא בנדר ובנדבה, ששחיתו פסולה, משום
 18 שיאמרו שהוא נזיר ועכשיו מפרישה ושוחטה, ואילו לא היתה שונה
 19 המשנה 'זה הכלל' כדי ללמדנו דין זה, לא היינו למדים זאת
 20 מהשוחט לשם עולה שכתוב ברישא, 'דמהו דתימא, הא לא נדר -
 21 כי שמא תאמר שכיון ששוחט זה, לא נדר נזירות הרי אינו יכול
 22 להביא עולת נזיר, וידעו הכל שאין בדבריו כלום ותהיה שחיתו